

ERNEST HEMINGWAY

ADIO, ARME

Traducere din limba engleză
de Ionuț Chiva

POLIROM
2014

Își ținea șapca în mâini și se uita la infirmiera vîrstnică.

— Of, duceți-mă dracu' undeva!

Durerea devenise tot mai puternică, pentru că îmi țineam picioarele îndoite, și simțeam cum îmi trece prin oase. Portarul intră, urmat de femeia cu părul cărunt, după care se-ntoarse-n grabă:

— Veniți după mine, spuse.

Mă duseră printr-un coridor lung pînă într-o cameră cu storurile trase. Mirosea a mobilă nouă. Aveam un pat, un șifonier mare și o oglindă. Mă așezară pe pat.

— Nu pot să vă fac patul, spuse femeia. Lenjeria de pat e încuiată.

Nu i-am răspuns.

— Am niște bani în buzunar, i-am spus portarului. În buzunarul încheiat cu un nasture.

Portarul scoase banii. Cei doi brancardieri stăteau lingă pat, cu șepcile-n mîină.

— Dă-le cîte cinci lire și păstrează-ți și tu cinci. Hîrțile mele-s în celălalt buzunar. Pe alea dă-i-le infirmierei.

Brancardierii mă salutară și-mi mulțumiră.

— La revedere, le spusei. Și mulțumesc mult.

Mă salutară din nou și ieșiră.

— În hîrțile alea, i-am spus infirmierei, o să găsiți o descriere amănunțită a cazului meu și tratamentul care mi-a fost aplicat pînă acum.

Femeia le luă și le cercetă prin ochelari. Erau trei coli împăturite.

— Nu știu ce să fac, spuse. Nu știu să citesc în italiană. Și fără ordinul doctorului nu pot face nimic.

Începu să plîngă și-și băgă hîrțile în buzunarul de la șorț.

— Sînteți american? mă-ntrebă printre lacrimi.

— Da. Lăsați, vă rog, hîrțile pe măsuta de lingă pat.

În cameră era întuneric și răcoare. Cum stăteam întins pe pat, vedeam oglinda mare din cealaltă parte a camerei, însă nu puteam să văd ce se reflectă în ea. Portarul rămăsese-n picioare lângă pat. Avea un chip plăcut și părea un om foarte drăguț.

— Poți să pleci, îi spusei. Puteți pleca și dumneavoastră, am spus întorcându-mă către asistentă. Cum vă numiți?

— Doamna Walker.

— Puteți pleca, doamnă Walker. Eu cred c-o să mă culc.

Rămăsesem singur în cameră. Era răcoare și nu mirosea a spital. Salteaua era tare și confortabilă, și am rămas întins fără să mă mișc, abia respirând, fericit să simt că mă mai lasă durerea. După o vreme mi s-a făcut sete și am tras de cordonul unei sonerii pe care l-am văzut lângă pat, dar nu apărură nimeni. Am adormit.

Cînd m-am trezit, m-am uitat în jur. Razele soarelui pătrundeau printre jaluzele. Am văzut șifonierul mare, pereții golași și cele două scaune. Picioarele mele, țepene și înfășurate în bandaje murdare, se iveau întinse pe pat. Aveam grijă să nu le mișc. Mi-era sete, așa că m-am întins spre sonerie și am apăsat pe buton. Am auzit cum se deschide ușa, m-am uitat și am zărit o infirmieră. Era tinără și drăguță.

— Bună dimineața, i-am spus.

— Bună dimineața, îmi răspunse, venind lângă pat. N-am reușit încă să dăm de doctor. E plecat la lacul Como. Nu știa nimeni că trebuie să ne sosească un pacient. Da', de fapt, ce ai dumneata?

— Sînt rănit. La picioare și la cap.

— Cum te cheamă?

— Henry. Frederic Henry.

— O să te spăl. Da' cu pansamentele nu putem face nimic, pînă n-apare doctorul.

— Miss Barkley e pe-aici?

— Nu. Nu avem pe nimeni cu numele ăsta.

— Cine era femeia aia care a început să plîngă atunci cînd am ajuns?

Infirmiera izbucni în ris:

— Doamna Walker. A fost de gardă peste noapte și era adormită. Nu se aștepta să vină cineva.

Mă dezbracă în timp ce vorbeam și, după ce nu mai aveam nimic pe mine în afară de bandaje, începu să mă spele, foarte delicat. Spălatul mă făcea să mă simt foarte bine. Eram bandajat la cap, însă mă spălă peste tot pe lingă bandaj.

— Unde-ai fost rănit?

— Pe Isonzo, la nord de Plava.

— Unde vine asta?

— La nord de Gorizia.

Mi-am dat seama că nici unul din aceste locuri nu-i spunea ceva.

— Te doare rău?

— Nu. Acum nu mă mai doare așa de rău.

Îmi puse un termometru în gură.

— Italienii îl pun sub braț, i-am spus.

— Nu vorbi.

După ce scoase termometrul, se uită la el și apoi îl scutură.

— Cît e?

— N-ar trebui să știi asta.

— Zi-mi cît e.

— Aproape normală.

— Nu fac febră mai niciodată. Și picioarele-mi sînt pline de fier vechi.

— Cum adică?

— Sînt pline de schije, șuruburi vechi, arcuri de pat și tot felul de alte chestii.

Dădu din cap și zîmbi:

— Dac-ai avea corpuri străine în picior, s-ar inflama și ai face febră.

— Bine, am spus. Vedem ce-o mai fi.

Ieși din cameră și se-ntoarse cu infirmiera bătrână pe care o întâlnisem de dimineată. Făcură patul amîndouă, fără să mă dea jos. Asta era ceva nou pentru mine și mi se păru o procedură admirabilă.

— Cine conduce aici?

— Miss Van Campen.

— Și cîte infirmiere sînt?

— Doar noi două.

— Și n-or să mai vină?

— Ba da, mai vin cîteva.

— Și cînd or s-ajungă?

— Nu știu. Da' pui o grămadă de întrebări pentru un băiat bolnav.

— Nu-s bolnav, am spus. Sînt rănit.

Terminaseră de făcut patul, așa că acum stăteam întins, avînd un cearșaf curat dedesubt și altul întins peste mine. Doamna Walker ieși, după care se întoarse cu o bluză de pijama. Au pus-o pe mine și m-am simțit curat și îmbrăcat.

— Sînteți foarte drăguțe cu mine, am spus.

Infirmiera pe care o chema miss Gage chicoti.

— Aș putea să beau un pahar cu apă?

— Sigur. Și după aceea iei micul dejun.

— Nu vreau să mînc. V-aș ruga să-mi trageți jaluzelele.

Lumina din cameră era difuză, dar cînd traseră jaluzelele se umplu de lumina strălucitoare a soarelui — m-am uitat pe geam și am văzut un balcon, dincolo de care se vedeau acoperișurile de țiglă ale caselor și hornurile. M-am uitat pe deasupra acoperișurilor și am văzut norii albi pe cerul de un albastru intens.

— Și nu știți cînd vin și celelalte infirmiere?

— Da' de ce întrebi? Nu te îngrijim bine?

— Ba da, sînteți foarte drăguțe.

— Vrei cumva plosca?

— Aș putea să-ncerc.

Mă ridicară și mă sprijiniră, însă degeaba. După aceea m-am întins la loc, privind pe balcon prin ușa deschisă.

— Cînd o să vină doctorul?

— Cînd se întoarce. Am încercat să telefonăm după el la lacul Como.

— Și alți doctori nu mai sînt?

— El e doctorul spitalului nostru.

Miss Gage îmi aduse o carafă cu apă și un pahar. Am băut trei pahare cu apă, apoi m-au lăsat și eu m-am mai uitat o vreme pe fereastră, după care m-am culcat la loc. Am mîncat de prînz și după-amiază, miss Van Campen, sora-șefă, veni să mă vadă. Ei nu-i plăcu de mine și nici mie nu-mi plăcu de ea. Era o femeie scundă, suspicioasă la modul politicos și prea îngîmfată pentru poziția pe care o deținea. Îmi puse o grămadă de întrebări și avea aerul că i se pare cumva rușinos că m-am înrolat alături de italieni.

— Aș putea căpăta vin la masă?

— Doar dacă doctorul vă prescrie să beți vin.

— Și pînă vine el nu pot primi niște vin?

— În nici un caz.

— Și aveți de gînd să-l faceți s-apară la un moment dat?

— I-am telefonat la lacul Como.

Ieși din salon și miss Gage reveni:

— De ce ai fost nepoliticos cu miss Van Campen? mă întrebă, după ce făcu cu mare îndemînare ceva pentru mine.

— N-am vrut să fiu nepoliticos. Ea e îngîmfată.

— Ea zice că tu te-ai purtat ca un îngîmfat prost-crescut.

— N-a fost așa. Da', oricum, ce-i aia un spital fără doctor?

— O să vină. Au sunat după el la lacul Como.

— Da' ce face acolo? S-a dus să inoate?

— Nu. Acolo are el o clinică.

— Și atunci de ce nu aduc alt doctor?

— Hai, lasă. Fii băiat de treabă, e-o să ajungă el.

Am trimis după portar și, când a venit, i-am spus în italiană să se ducă la circumă și să-mi aducă o sticlă de Cinzano, una de Chianti și edițiile de seară ale ziarelor. Se duse și reveni cu sticlele învelite-n ziare, apoi le scoase și, după ce-l rugai, le desfăcu și puse și vinul, și vermutul sub pat. Apoi m-a lăsat singur — am rămas întins în pat și am citit ziarele o vreme, veștile de pe front, listele cu ofițerii morți și cu decorațiile primite, după care m-am aplecat, am scos sticla de Cinzano, mi-am sprijinit-o pe stomac, simțind sticla rece lipită de el, și am început să iau înghițituri mici, iar sticla îmi lăsa urme pe stomac, acolo unde o țineam între două guri, și așa am privit cum se lasă întunericul peste acoperișurile orașului. Mă uitam la rîndunelele care se învîrteau prin aer și la caprimulgii care zburau pe deasupra acoperișurilor și beam Cinzano. Miss Gage îmi aduse un pahar cu niște lapte de pasăre. Când intră, lăsai jos sticla de vermut, pe partea cealaltă a patului.

— Miss Van Campen a zis să-ți punem puțin lichior în laptele ăsta, îmi spuse miss Gage. N-ar trebui să te porți urît cu ea. Nu mai e tinără și spitalul ăsta e o mare responsabilitate a ei. Doamna Walker e bătrînă și nu-i e de nici un folos.

— E o femeie admirabilă. Mulțumesc foarte mult.

— O să vin imediat cu cina.

— E în regulă, am spus. Nu mi-e foame.